

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Miljøministeriet, Departementet

Att.: Vibeke Jørgensen (vibej@mim.dk)

Anne Louise Gimsing (anlog@mim.dk)

Marianne Stage Elmvang (mstel@mim.dk)

J.nr. M98-23

Landbrug & Fødevarers hørings svar til rammenotat om glyphosat

Landbrug & Fødevarer støtter op om, at regeringen agter at støtte EU Kommissionens forslag om fortsat godkendelse af glyphosat for 10 år. Glyphosat er det mest anvendte aktivstof i landbruget, og midlet har gennem mere end 40 år været anvendt uden rapporterede væsentlige problemer ved regelret anvendelse. Et eventuelt forbud vil få vidtrækkende konsekvenser for landbruget, og SEGES Innovation har beregnet et årligt tab på 1,9 mia. kr. i Danmark ved et forbud samt øget miljøbelastning f.eks. i form af mere nitratudvaskning og brug af andre og mere belastende sprøjtemidler.

Landbrug og Fødevarer sætter i vores glyphosat-handlingsplan fokus på at mindske forbruget af glyphosat i planteavl.

I Danmark er der vedtaget en bred politisk aftale om Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026, som har et særskilt afsnit om nedbringelse af forbruget af glyphosat. Landbrug & Fødevarer har en klar forventning om, at regeringen i de kommende forhandlinger i EU arbejder for, at der ikke indføres yderligere forholdsregler/restriktioner i brugen af glyphosat end de allerede vedtagne i den nationale Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026.

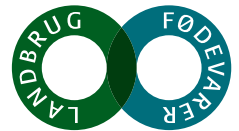
Vedr. forbud mod nedvisning/tvangsmodning af afgrøder før høst

Det fremgår ikke tydeligt af rammenotatet, om forslaget om forholdsregel om "forbud mod nedvisning/tvangsmodning af afgrøder før høst" går ud over det aftalte i Pesticidstrategi 2022-2026. Landbrug og Fødevarer forventer, at dette tydeliggøres i rammenotatet samt de forventede miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser heraf.

Landbrug & Fødevarer lægger til grund, at der *ikke* er tale om et forbud mod nedvisning/tvangsmodning af alle øvrige afgrøder, dvs. mod bl.a. nedvisning af raps, efterafgrøder, genvækst fra frøgræs, græsmarker der skal omlægges, udvintret vintersæd/vinterraps og mellemafgrøder. Landbrug & Fødevarer mener, at miljø- og sundhedseffekten hermed vil være begrænset pga. lavt omfang af anvendelse i disse afgrøder, som ikke har kendte restkoncentrationer, og at et forbud vil få væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser, herunder særligt for frøavl.

Landbrug & Fødevarer gør særligt opmærksom på, at det er yderst vigtigt, at det fortsat er muligt at anvende pletsprøjtning mod flerårigt ukrudt før høst, da effekten her vil være mere optimal, og hvis denne anvendelse forbydes, vil omkostningerne for erhvervet øges markant.

Af rammenotat fremgår følgende: "Konkret betyder disse forholdsregler, at anvendelse til nedvisning før høst i alle afgrøder forbydes, da det ikke er god landbrugsmæssig praksis. Regeringen er enig i dette". Landbrug & Fødevarer mener ikke, at dette er korrekt, idet der kan

være særlige situationer afhængig af vejrforhold, hvor nedvisning kan være den bedst tænkelige faglige løsning. F.eks. i et år hvor afgrøder ikke modner ensartet. F.eks. var 2023 et usædvanligt tørt forår efterfulgt af en utrolig våd og kold sommer, hvor nedvisning i flere vårafgrøder var nødvendigt pga. genvækst. På den baggrund gør Landbrug & Fødevarer opmærksom på, at det er afgørende, at muligheden for at søge og opnå dispensation (art. 53) ikke indskrænkes.

Bufferzoner på enten 5 eller 10 m langs målsatte vandløb, hvor der ikke må sprøjtes med glyphosat
Der lægges i rammenotatet op til, at medlemslandene skal indføre bufferzoner, hvor der ikke må sprøjtes med glyphosat langs vandløb på enten 5 eller 10 meter. Landbrug & Fødevarer mener ikke, at der er behov for restriktioner i den størrelsesorden. Restriktioner bør altid hvile på solide faglige undersøgelser, ellers er det unødvendigt indskrænkende. Tilsvarende bør konsekvenser ved tiltaget belyses.

Landbrug & Fødevarer gør opmærksom på, at der pr. 1. januar 2023 som led i landbrugsreformen er indført nye regler med 3 meter bræmmer til søer og vandløb, hvor der er forbud mod gødskning, sprøjtning mv., som giver en betydelig beskyttelse mod afdrift. Desuden bruger mange danske landmænd afdriftsreducerende dyser eller udstyr, som mindsker afdrift til omgivelserne med op til 90 pct.

Fem eller ti meter bufferzoner til målsatte vandløb er et relativt stort areal, da mange vandløb i Danmark er målsatte (18.600 km målsatte vandløb indgår i Vandområdeplanerne 2021-2027). Arealet med yderligere bufferzoner ud over de 3 meter bræmmer langs målsatte vandløb bliver i intervallet 7.400 – 26.000 hektar. Landbrugsarealets andel af dette er ukendt, men der vil være et stort areal med formindsket dyrkningsværdi. Det er således vigtigt at fastholde, at der kan anvendes glyphosat i et eller andet omfang i zonen mellem 5 til 10 meter fra vandløbet.

Fra rammenotatet er det uklart, hvad der menes med "... afhængig af doseringen af glyphosat i sprøjtemidlerne". Vi går ud fra, at det må være en maksimal dosering per arealenhed, som er afhængig af afstanden til vandløbet.

Øvrige bemærkninger

Slutteligt fremføres det i rammenotatet, at SEGES Innovations beregninger er "anslået økonomiske konsekvenser". Landbrug & Fødevarer gør opmærksom på, at der foreligger en meget grundig analyse med omfattende beregninger for disse konsekvensvurderinger, som for øvrigt flugter med andre udenlandske videninstitutioners beregninger. Landbrug & Fødevarer foreslår på den baggrund, at ordet "anslået" udskiftes med "beregnete".

Med venlig hilsen

Søren Thorndal Jørgensen og Jacob Neergaard
E sthj@if.dk jnee@if.dk